

Bescherming Persoonsgegevens

Procedures bij de Privacycommissie

FOD Personeel en Organisatie

Dienst: Informatieveiligheid

Auteur: Koen Cooreman (koen.cooreman@p-o.belgium.be)

Datum: 14 december 2015

Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Aangifte	3
2.1	De procedure in een notendop	3
2.2	Welke verwerkingen dient men niet aan te geven?	5
3	Machtigingen	6
3.1	Comité Federale Overheid	6
3.2	Comité van het Rijksregister	7
3.3	Welke machtigingen heeft de FOD P&O reeds bekomen?	9
4	Reglementaire bronnen	10

1 Inleiding

Dankzij de razendsnelle ontwikkeling van de informatie- en communicatiemaatschappij kan er efficiënter gewerkt worden. Om processen te vereenvoudigen en op elkaar te laten aansluiten, worden (persoons-)gegevens verzameld, gebruikt, medegedeeld, bewaard en/of verkocht. Het is daardoor niet meer zo eenvoudig om te weten wie persoonsgegevens heeft over wie en wat ermee zoal wordt gedaan.

De gecentraliseerde verwerking van deze gegevens gaat bovendien gepaard met een veelheid aan bedreigingen en risico's die uitgaan van interne en externe actoren. Om ervoor te zorgen dat deze systemen betrouwbaar blijven en de aanwending van de gegevens correct blijven verlopen, bestaan er twee procedures. Grotendeels komen deze procedures hierop neer: worden de gegevens gevraagd aan de betrokkene zelf, dan volstaat het dat de organisatie zijn intenties tot bevraging op voorhand meldt aan de Privacycommissie; worden de gegevens daarentegen niet rechtstreeks opgevraagd bij de betrokkene maar bij een andere organisatie/databank (zoals het Rijksregister), dan moet de organisatie daarvoor toestemming vragen aan de Privacycommissie.

Beide procedures worden hier beknopt besproken als een eerste handvat bij het indienen van een nieuwe aangifte of het aanvragen van een machtiging. U vindt hier ook het overzicht van de machtigingen die de FOD P&O¹ reeds heeft voor een aantal van zijn applicaties.

Nog een laatste opmerking: deze tekst is een *“work in progress”* en onderhevig aan verbeteringen.

2 Aangifte

2.1 De procedure in een notendop

Wat: De aangifte is een handeling waarmee de **verantwoordelijke voor de verwerking**² de Privacycommissie erover informeert dat hij een verwerking van persoonsgegevens zal uitvoeren. De aangifte bestaat vooral uit een beschrijving van de gegevensverwerking. Een aangifte dient niet voor het aanvragen van een toelating of een machtiging (zie later).

Hoe: De *“verantwoordelijke voor de verwerking”* (aanvragende organisatie, in casu FOD P&O) kan een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens rechtstreeks aangegeven op de website van de Privacycommissie door het invullen van een formulier; De verwerking moet in principe worden aangegeven *vóór* ze wordt gestart.

Bij gegevensverwerkingen die gebeuren op vraag van en sturing door een klantorganisatie (vb. Crescendo, klantenenquête) is deze klantorganisatie als de verantwoordelijke voor de verwerking belast met het indienen van een aangifte. De FOD P&O is in dergelijke gevallen de **verwerker**, met

---

¹ FOD P&O is Wetstraat 51 en OFO. Voor de Privacycommissie is Selor immers een aparte organisatie.

² Onder *‘verantwoordelijke voor de verwerking’* wordt het openbaar bestuur verstaan die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt.

andere woorden: het openbaar bestuur dat persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van de klantorganisatie, maar dat niet onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke voor de verwerking valt.

De **betrokkene** tenslotte is elke persoon wiens gegevens worden verwerkt. De betrokkene heeft een aantal rechten met betrekking tot de verwerking van zijn gegevens (o.a. het recht van de betrokkene om te weten welke van zijn gegevens door wie worden verwerkt en om welke redenen en het recht tot verbetering).

Procedure

De Privacycommissie voorziet op haar website in een specifiek elektronisch formulier dat de aangever op een gebruiksvriendelijke manier doorheen de verschillende stappen van de aangifte loodst.

Binnen de drie dagen krijgt u een ontvangstbewijs van uw aangifte en binnen de eenentwintig dagen zal de Privacycommissie u dan het volgende sturen: uw persoonlijk identificatienummer (HM-nummer), het identificatienummer van uw verwerking (VT-nummer) en ten slotte een factuur van 25 euro.

Inhoud: Een aangifte bevat niet de concrete persoonsgegevens die verwerkt worden, maar wel een omschrijving van de kenmerken van de verwerking

- de benaming van de verwerking;
- de doeleinden;
- de categorieën van verwerkte gegevens (en dus niet de gegevens zelf);
- de eventuele wettelijke of reglementaire basis om te kunnen verwerken;
- de mogelijke ontvangers aan wie de gegevens kunnen worden verstrekt;
- de waarborgen die verbonden worden bij een mededeling aan derden;
- de manier waarop de betrokkenen worden verwittigd indien hun gegevens aan derden worden medegedeeld;
- de contactpersoon bij wie men terecht kan om zijn rechten uit te oefenen;
- de maatregelen genomen om de uitoefening van rechten door de betrokkene te vergemakkelijken;
- de bewaartermijn;
- de veiligheidsmaatregelen;
- de eventuele doorzending naar het buitenland.

! De wetgever verbiedt het gebruik van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan deze waarvoor zij werden verzameld. Hierop bestaat echter één belangrijke uitzondering, met name indien zulke verwerkingen verricht worden voor *latere historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden* (HSW). Er is een specifieke (aangifte)procedure voor de verwerking van anonieme, gecodeerde en niet gecodeerde gegevens³. **Geanonimiseerde**

---

³ Koninklijk besluit van 13 februari 2001.

gegevens worden niet beschouwd als persoonsgegevens zodat de privacywet niet van toepassing is. **(Niet-)gecodeerde gegevens** vallen wel onder de bepalingen van de privacywet (aangifte - machtiging - informeren van de betrokkene...)

2.2 Welke verwerkingen dient men niet aan te geven?

De loonadministratie, indien:

- deze gaat over personen in dienst van de verantwoordelijke;
- deze gegevens enkel meegedeeld worden aan de daartoe gerechtigde ontvangers;

Een personeelsadministratie, indien:

- deze gaat over personeel in dienst van de verantwoordelijke;
- deze verwerking **geen** betrekking heeft op gegevens betreffende de gezondheid, gevoelige of gerechtelijke gegevens of op gegevens die een **beoordeling** tot doel hebben (er is dus wel een aangifte nodig voor het gebruik van Crescendo of andere tools waarmee evaluaties worden bijgehouden);

De boekhouding, indien:

- deze gegevens betreft die uitsluitend gebruikt worden voor de boekhouding;
- de verwerking uitsluitend betrekking heeft op personen van wie de gegevens noodzakelijk zijn voor de boekhouding;

Het klanten- en leveranciersbeheer, indien:

- dit bestand enkel betrekking heeft op potentiële, bestaande en gewezen klanten of leveranciers;
- dit bestand geen betrekking heeft op persoonsgegevens betreffende de gezondheid of op gevoelige of gerechtelijke gegevens;
- er, voor het klantenbeheer, geen persoonsgegevens worden geregistreerd die verkregen werden van derden;

Gegevens voor communicatiedoeleinden, indien:

- enkel identificatiegegevens worden verwerkt noodzakelijk om met betrokken persoon in contact te treden;
- persoonsgegevens mogen niet worden meegedeeld aan derden;

Een registratie van bezoekers bij toegangscontrole (art. 58 KB), indien:

- de gegevens beperkt blijven tot de naam en het beroepsadres van de bezoeker, identificatie van zijn werkgever, identificatie van het voertuig van de bezoeker, de naam, afdeling en functie van bezochte persoon en het tijdstip van het bezoek;

Aangiftes door de FOD P&O⁴:

- 2000: [Adressenbestand OFO \(voorloper ITMA\)](#)

---

⁴ Bron: Openbaar register van de Privacycommissie

- 2009: [Verzameling van gegevens betreffende de rekrutering van personen met een handicap](#)
- 2010: [Crescendo](#)
- 2011: [eHR](#)

3 Machtigingen

Voor sommige verwerkingen oordeelde de wetgever dat ze slechts mogelijk zijn met een speciale toestemming, *machtiging* genoemd. Dergelijke machtigingen worden verstrekt door een sectoraal comité. Twee comités zijn voor de FOD P&O belangrijk.

3.1 Comité Federale Overheid

In principe vereist **elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst aan een andere overheidsdienst** een machtiging van het Sectoraal comité voor de Federale Overheid.

- Een overheidsdienst wenst op elektronische wijze persoonsgegevens te verkrijgen vanwege de Federale Overheidsdienst Financiën.
- Een overheidsdienst wenst (op elektronische wijze) persoonsgegevens te verkrijgen vanwege de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.
- Een overheidsdienst wenst op elektronische wijze persoonsgegevens te verkrijgen vanwege de Federale Overheidsdienst Justitie.

De procedure in een notendop

De schriftelijke machtigingsaanvraag wordt gericht aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Drukpersstraat 35 te 1000 Brussel. De Privacycommissie maakt de machtigingsaanvraag over aan het Sectoraal comité voor de Federale Overheid.

Vanaf het ogenblik dat het dossier volledig is, stuurt het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid een kopie van de aanvraag naar FEDICT om over de aanvraag een technisch en juridisch advies uit te werken.

De aanvraag bestaat grosso modo uit twee delen: een inhoudelijk luik over de verwerking en luik over de beveiliging van de gegevens:

- Gegevens van de aanvragende organisatie
- Gegevens van de contactpersoon voor dit dossier
- Gegevens over bestaande machtigingen waarover de aanvragende organisatie reeds beschikt
- Verwerkt de aanvragende organisatie de gevraagde elektronische persoonsgegevens zelf?
- Gegevens over bestaande machtigingen waarover de aanvragende organisatie reeds beschikt
- Verwerkt de aanvragende organisatie de gevraagde elektronische persoonsgegevens zelf?
- Type van aanvraag (nieuw of bestaande en beschrijft de werkwijze)
- Algemene beschrijving van de gevraagde elektronische verwerking van persoonsgegevens (hoe zal de gegevensstroom concreet verlopen) en context van de aanvraag (informatie over de doelstellingen van de eigen organisatie)
- Doeleinde(n) waarvoor u de gevraagde persoonsgegevens wenst te verwerken

- Frequentie van de gevraagde mededeling of toegang tot de gegevens
  - Personen die toegang zullen hebben tot de gevraagde gegevens
  - Mededeling aan derden
  - Duur van de machtiging
-
- Gevraagde persoonsgegevens: geef voor elk gegeven de reden waarom je dat gegeven nodig hebt en hoelang je dat zal bewaren
  - Gegevens van de federale overheidsdienst waaraan persoonsgegevens worden gevraagd, van de contactpersoon voor dit dossier
  - Oorspronkelijke doeleinden van de gegevens

Daarnaast moet het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid ook kunnen nagaan of de informatiesystemen van alle betrokken instanties (zowel de aanvrager als de overheidsdienst waar de gegevens worden opgevraagd) aan bepaalde beveiligingsnormen (beveiliging van de gegevens, veiligheidsbeleid van de organisatie, veiligheidsadviseur) beantwoorden⁵.

3.2 Comité van het Rijksregister

Het Rijksregister is een databank, waarin alle Belgen en iedere persoon die in België woont, zijn opgenomen. In het Rijksregister staan volgende gegevens vermeld: naam, voornaam, adres, geslacht, beroep, burgerlijke staat, samenstelling van het gezin, rijksregisternummer,...

Het spreekt vanzelf dat niet iedereen zomaar toegang kan krijgen tot deze persoonsgegevens. Ook voor het gebruik van het Rijksregisternummer is een bijzondere toelating vereist. Zo stelt de Rijksregisterwet dat de machtiging van het sectoraal comité van het Rijksregister is vereist voor een toegang tot de gegevens van het Rijksregister of voor mededeling van deze gegevens. De toestemming van het comité is eveneens vereist voor het gebruik van het Rijksregisternummer.

De procedure en aanvraagdocumenten zijn grotendeels dezelfde als bij de procedure voor de federale overheid

Gedetailleerde informatie over de machtigingsaanvraag

- Gegevens van de aanvragende organisatie
- Gegevens van de contactpersoon voor dit dossier
- Gegevens over bestaande machtigingen waarover de aanvragende organisatie reeds beschikt
- Verwerkt de aanvragende organisatie de gevraagde elektronische persoonsgegevens zelf?
- Gegevens over bestaande machtigingen waarover de aanvragende organisatie reeds beschikt
- Verwerkt de aanvragende organisatie de gevraagde elektronische persoonsgegevens zelf?
- Type van aanvraag (nieuw of bestaande en beschrijft de werkwijze)

---

⁵ Deze normen zijn nader omschreven in "[Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens](#)". Verder moet een [evaluatievragenlijst voor een kandidaat-veiligheidsconsulent](#) worden ingediend.

- Algemene beschrijving van de gevraagde elektronische verwerking van persoonsgegevens (hoe zal de gegevensstroom concreet verlopen) en context van de aanvraag (informatie over de doelstellingen van de eigen organisatie)
- **Doeleinde(n)** waarvoor u de gevraagde persoonsgegevens wenst te verwerken: Het is op basis van de doeleinden dat het Sectoraal comité zich ervan kan vergewissen of de gegevens tot waarvoor toegang/ mededeling wordt gevraagd toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn. e concrete reden voor de gegevensverwerking moet worden beschreven.
- Frequentie van de gevraagde mededeling of toegang tot de gegevens
- Personen die toegang zullen hebben tot de gevraagde gegevens
- Mededeling aan derden
- Duur van de machtiging
- Voorwerp van de machtigingsaanvraag bij het Sectoraal comité van het Rijksregister (gebruik nummer of gebruik gegevens uit RR)
- Ontvankelijkheidstoets in het licht van artikel 5 WRR (mag de organisatie de gegeven uit het RRN gebruiken: openbaar belang, krachtens een wet,...).
- Gevraagde persoonsgegevens: geef voor elk gegeven de reden waarom je dat gegeven nodig hebt en hoelang je dat zal bewaren
- Gegevens: actuele - historische - toekomstige wijzigingen
- Categorieën personen over wie u gegevens vraagt
- Doeleinde / rechtvaardiging waarvoor het gebruik van het RRN wordt gevraagd
- **Netwerkverbindingen:** hiermee wordt bedoeld dat persoonsgegevens op geautomatiseerde wijze worden doorgegeven aan derden waarbij het identificatienummer van het rijksregister van de betrokken als sleutel wordt gebruikt.

Daarnaast moet het Sectoraal Comité ook kunnen nagaan of de informatiesystemen van alle betrokken instanties aan bepaalde beveiligingsnormen (beveiliging van de gegevens, veiligheidsbeleid van de organisatie, veiligheidsadviseur) beantwoorden.

Opmerking: Gezien de kostprijs om gegevens op te vragen bij het Rijksregister, is het gebruik ervan in praktijk vaak beperkt tot het gebruik van het Rijksregisternummer als unieke identificatiecode (tussen 0,61 € per transactie - eerste 2000 opvragingen- tot 0,31€ per transactie -schijf tussen 10.000 en 50.000)

Bijkomende voorwaarden

- Gebruikers-en toegangsbeheer via een databank waarin voor elke deelnemende organisatie/persoon het 'Beheer Toegang Beheerders' (BTB) geregistreerd wordt.
- De aanvrager moet een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt.
- Bovendien moeten die personen een document ondertekenen waarin zij verklaren de beveiliging en de vertrouwelijkheid van de gegevens waartoe zij toegang krijgen, te bewaren.

3.3 Welke machtigingen heeft de FOD P&O reeds bekomen?

Algemeen

De FOD P&O heeft toestemming om het Rijksregisternummer en de toegang tot de gegevens van het rijksregister te gebruiken op grond van het KB van 29 januari 1991⁶. De FOD P&O nam deze toestemming over op grond van het KB van 19 september 1994⁷, het KB van 11 mei 2001⁸ en het Advies N° 14 / 2004 van 25 november 2004 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, Beraadslaging RR nr. 34/2006 van 20 december 2006 en Beraadslaging van RR nr. 83/2012 van 17 oktober 2012.

Bij elke nieuwe aanvraag wordt door de Privacycommissie gecheckt of de toepassing, waarvoor de machtiging wordt gevraagd, wel onder de algemene machtiging valt (= behoort ze tot de wettelijke opdrachten van de FOD P&O) en of ze over de nodige beveiligingsnormen beschikt.

PDATA

- **Koninklijk besluit van 30 december 1982 nr. 141** tot oprichting van een databank betreffende de personeelsleden van de overheidssector (BS, 13-01-1983). Uitgebreid door het Koninklijk besluit van 4 oktober 2005 houdende uitvoering van artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 141 van 30 december 1982 tot oprichting van een databank betreffende de personeelsleden van de overheidssector
- **Beraadslaging nr. 14/100 van 4 november 2014** met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens door de RSZ aan de federale overheidsdienst Personeel en Organisatie met het oog op de realisatie van zijn opdrachten (gegevens uit DMFA, DIMONA en Werkgeversrepertorium)

ITMA

- **Beraadslaging RR Nr 34/2006 van 20 december 2006:** Toestemming aan OFO om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken voor de organisatie van de gecertificeerde opleidingen voor de personeelsleden van het Federaal Openbaar Ambt

---

⁶ Koninklijk besluit van 29 januari 1991 waarbij aan bepaalde personeelsleden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen en machtiging tot het gebruik van het identificatienummer van dat register worden verleend. Dit KB verleende dergelijke toestemming voor het vervullen van de taken in verband met het administratieve beheer van de personenbestanden die werden bijgehouden in de uitoefening van zijn wettelijke en reglementaire bevoegdheden.

⁷ Koninklijk besluit van 19 september 1994 houdende oprichting, organisatie en vastlegging van de personeelsformatie van het Ministerie van Ambtenarenzaken, Art 3.

⁸ Koninklijk besluit van 11 mei 2001 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie.

- **Beraadslaging RR nr 07/2015 van 21 januari 2015:** Toestemming aan OFO om gemachtigd te worden toegang te hebben tot het Rijksregister voor de organisatie en het beheer van de opleidingen voor de personeelsleden

CRESCENDO

- **Beraadslaging RR nr 83/2012 van 17 oktober 2012:** Machtiging voor aanwending van het rijksregister voor het beheer van de functiegegevens en de evaluatiedossiers van de personeelsleden van het Federaal Openbaar Ambt door de FOD Personeel en Organisatie en haar “klanten”

PERSOPOINT

- **Advies Nr. 14 / 2004 van 25 november 2004:** Toestemming om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en het rijksregisternummer te gebruiken voor het vervullen van de taken met betrekking tot de uitvoering van het koninklijk besluit nr. 141 van 30 december 1982 tot oprichting van een databank betreffende de personeelsleden van de overheidssector

E-PROCUREMENT

- **Beraadslaging RR nr 31/2014 van 9 april 2014:** aanwending van het Rijksregister in het kader van de registratie en authenticatie van de gebruikers van de federale e-Procurement toepassingen
- **Beraadslaging RR nr 32/2015 van 20 mei 2015:** gebruik van het Rijksregisternummer in het kader van de registratie en authenticatie van de gebruikers van de federale e-Procurement toepassingen (RN-MA-2015-109)
- **Beraadslaging RR nr 64/2015 van 18 november 2015:** omvorming van de bij beraadslaging RR nr. 32/2015 toegekende machtiging voor bepaalde duur naar een machtiging voor onbepaalde duur (RN-MA-2015-506)

4 Reglementaire bronnen

Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens

Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

Wet van 15 augustus 2012 houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator

Wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren

Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer: <https://www.privacycommission.be/>